

Jobbskygging og Kunnskapsløftet

Kompetansemål LK-06

Læringsplakaten

Læringsplakaten består av elleve punkter som er førende for hvordan man skal organisere læring for elevene slik at de når kompetansemålene i hvert enkelt fag. Nedenfor ser du de av punktene på Læringsplakaten som er spesielt ivaretatt når elevene jobber med Jobbskygging:

Skolen skal:

- gi alle elever like gode forutsetninger for å utvikle evner og talent individuelt og i samarbeid med andre.
- stimulere elevenes lærelyst, evne til å holde ut og nysgjerrighet.
- stimulere elevene i personlig utvikling og i styrking av egen identitet, i det å utvikle etisk, sosial og kulturell kompetanse og evne til demokratiforståelse og demokratisk deltakelse.
- legge til rette for elevmedvirkning og for at elevene kan gjøres bevisste verdivalg og valg av utdanning og framtidig arbeid.
- fremme tilpasset opplæring og varierte arbeidsmåter.
- legge til rette for samarbeid med hjemmet og sikre at foreldre/foresette får medansvar i skolen.
- legge til rette for å trekke inn lokalsamfunnet i opplæringen på en meningsfylt måte.

Utdanningsvalg

Jobbskygging er et svært egna program i faget utdanningsvalg. Gjennom skygging av ulike arbeidsplasser og i videregående opplæring får elevene erfaring og grunnlag for refleksjon rundt valg av utdanning og yrke. Materiellet skal gjøre utprøvingen/skyggingen enklere å gjennomføre og gi grunnlag for planlegging og refleksjon knyttet til mange av læreplanmålene.

Formål for faget Utdanningsvalg

Faget utdanningsvalg skal bidra til at elevene oppnår kompetanse i å treffe karrierevalg som er basert på elevenes ønsker og forutsetninger. Faget skal bidra til å gi elevene en forståelse for betydningen av utdanning, arbeidsdeltakelse og livslang læring. Faget skal gi kunnskaper om hva forskjellige utdanningsveier kan føre fram til, og gi innsikt i et arbeidsmarked i endring.

Opplæringen skal gi elevene kompetanse i å ta valg og å kunne se sine interesser i sammenheng med muligheter og krav i utdanningssystemet og arbeidslivet. I opplæringen skal elevene bli mer bevisste på kjønnsperspektivet i utdanning og yrker. Elevene skal kjenne til ulike sider ved sine egne valg og forstå hva som påvirker egen karriere.

Utdanningsvalg er et fag hvor aktivitetene kan foregå på andre læringsarenaer enn skolen. Faget skal bidra til å styrke samarbeidet mellom ungdomstrinn og videregående opplæring og mellom ungdomstrinn og lokalt arbeidsliv. Utdanningsvalg skal bidra til at elevene får prøve ut og bli bevisste på egne interesser. Sammen med veiledning gitt av skolens rådgivning skal faget utdanningsvalg legge til rette for kunnskapsbaserte valg av utdanning og yrke.

Fag/læreplanmål	Aktiviteter i Jobbskygging
<p>Personlige valg</p> <p>Mål for opplæringen er at eleven skal kunne</p>	<p>I jobbskygging får elevene materiell for å systematisere og reflektere over jobbskyggingen de gjennomfører og hvilke utdanningsveier yrkene krever. Refleksjon rundt karrieremål basert på egne interesser og muligheter står sentralt.</p>

<ul style="list-style-type: none"> • samle, analysere og bruke informasjon om utdanning og yrker på ulike måter i karriereplanleggingen • formulere egne kortsiktige og langsiktige karrieremål basert på interesser og muligheter • gjøre rede for hvordan kjønn kan påvirke utdannings- og yrkesvalg 	
<p>Utdanning og yrker</p> <p>Mål for opplæringen er at eleven skal kunne</p> <ul style="list-style-type: none"> • gi eksempler på noen yrker de ulike utdanningsprogrammene kan føre til • presentere ulike utdanningsveier med utgangspunkt i egne ønsker 	<p>Gjennom jobbskygging på videregående skole gis elevene grunnlag for å forstå sammenhengen mellom utdanning og aktuelle fremtidige yrker. Materiellet skal gi elevene grunnlag for å reflektere over utdanning og ønsket yrkesvalg.</p>
<p>Arbeid</p> <p>Mål for opplæringen er at eleven skal kunne</p> <ul style="list-style-type: none"> • undersøke muligheter for arbeid på det lokale arbeidsmarkedet • beskrive jobbsøkningsprosesser og utforme jobbsøknader tilpasset medium og mottaker • planlegge, gjennomføre og dokumentere aktiviteter knyttet til valgte utdanningsprogrammer i videregående opplæring 	<p>Programmet gir elevene god innsikt i det lokale arbeidsmarkedet og videregående opplæring. Materiellet skal gi elevene god mulighet for refleksjon.</p>

<ul style="list-style-type: none"> • drøfte kjønnsutradisjonelle fag- og yrkesvalg • reflektere over betydningen av arbeidsdeltakelse og livslang læring. 	
---	--

Norsk

<ul style="list-style-type: none"> • Vurdere egne og andres muntlige framføringer • Gjennomføre enkle foredrag, presentasjoner, tolkende opplesing, rollespill og dramatisering tilpasset ulike mottakere • Uttrykke seg presist med et variert og nyansert ordforråd i ulike typer tekster på bokmål og nynorsk • Lese og skrive tekster i ulike sjangere, både skjønnlitterære og sakspregede på bokmål og nynorsk. Artikkel, diskusjonsinnlegg, formelt brev, novelle, fortelling, dikt, dramatekst og kåseri. • Bruke ulike medier, kilder og estetiske uttrykk i egne norskfaglige og tverrfaglige tekster. 	<p>På alle trinn i programmet er det for- og etterarbeid. Elevene informerer medelever, forbereder intervju, lager reportasjer og skriver takkebrev til personer de har "skygget". Noen skoler knytter også jobbsøknader og CV opp mot Jobbskygging.</p>
---	--

Samfunnsfag

<ul style="list-style-type: none"> • Samfunnsfaget skal også utvikle kunnskap om arbeidsliv og økonomi. • Samfunnsfag skal bidra til å fremme elevenes forståelse for betydningen av teknologi og entreprenørskap. 	<p>Marked og lokalt nærings- og arbeidsliv er tema på 8. trinn.</p> <p>Det er lagt opp til refleksjon rundt temaer som: Hvorfor trenger samfunnet et variert arbeids- og næringsliv?</p>
--	--

<p>... på denne måten vil faget, gjennom stimulering av nysgjerrighet, undring og skapende arbeid, bidra til å styrke elevenes evne til å forstå seg selv og mestre sin verden, og motivere til ny innsikt og livslang læring.</p>	<p>Hva betyr begrepene?</p> <ul style="list-style-type: none"> • Marked, kunde og målgruppe • Næringsliv, bransje, offentlig/privat sektor <p>Elevene må selv innhente</p>
<p>Geografi</p>	
<ul style="list-style-type: none"> • Forklare hvordan mennesket gjør seg nytte av naturgrunnet, andre ressurser og teknologi i Norge og i andre land i verden • Vurdere bruk og misbruk av ressurser, hvilke konsekvenser misbruk kan få for miljøet og samfunnet, og konflikter det kan skape lokalt og globalt 	<p>Kartlegging av lokale bedrifter og lokalt næringsgrunnlag</p>
<p>Samfunnskunnskap</p>	
<ul style="list-style-type: none"> • Beskrive hovedtrekk i norsk økonomi og hvordan vår økonomi henger sammen med den globale økonomien. 	
<p>Historie</p>	
<ul style="list-style-type: none"> • Presentere viktige utviklingstrekk i norsk historie på 1800-tallet og første halvdel av 1900-tallet, og forklare hvordan de peker fram mot samfunnet i dag og framveksten av velferdsstaten, og beskrive trekk ved det moderne Norge. 	<p>Hva betyr begrepene? Håndverk, industri, primærnærings Hvordan har lokalt næringsliv endret seg etter 1945</p>

Revidert av Helge Gjørven, Ungt Entreprenørskap Norge 12.09.17